

Zvezna vlada preiskuje graft policistov in poli- tikarjev v Cantonu

Zvezna sodnija v Clevelandu je začela preiskovati skrajno zani-
kerne razmere, ki vladajo v
Canton, Ohio, glede prohibicije.
Sodnija je prišla na uho, da so
tam mestni višji uradniki dobi-
vali tisoče dolarjev, da so mol-
čali glede kršitve prohibicije od
strani raznih butlegerjev. Ob-
nemem je zapletenih v isto afero
mnogo policistov, od najvišjega
do najnižjega. Sodnija je skli-
cala izvanredno zasedanje veli-
ke porote, ki bo obtožila krivce.
ki pridejo potem pred sodbo. Po-
leg tega se govori in obenem po-
roča iz dobrih virov, da so štirje
butlegerji v Cantonu spravili
skupaj \$110,000 za svoj zagovor
in za podkupnino uradnikom.
Najeli so prominentnega odvet-
nika, ki se sedaj nahaja v Wash-
ingtonu in skuša prisiliti višje
uradnike v glavnem mestu, da bi
potlačili vso afero. Toliko je go-
tovo: zvezni prohibicijski
agenti so se nahajali v Cantonu
zadnje tri mesece. Tekom tega
časa so dobili zaprisežene izjave
od politikarjev, od župana, od
policistov in od butlegerjev.
Razmere so bolj sramotne kot v
Chicago, dasi šteje mesto Can-
ton komaj 120,000 prebivalcev.
Zvezni pravdnik v Clevelandu
ima pred seboj celotno poročilo
strašne politike in kršenja pro-
hibicije v Cantonu. Poročilo
pravi, da je mesto razdeljeno v
posamezne distrikte ali okraje,
in vsak okraj ima svojega "ko-
lektorja," ki je ali policijski ka-
pitan, mestni pravdnik ali kaka
druga višja oseba. Napram
zveznemu pravdniku so se izja-
vili butlegerji, da če so plačali
podkupnino, da so lahko vodili
svoje prostore in prodajali opoj-
no pijačo, toda če so zamudili sa-
mo en mesec plačila, je policija
udrila v njih prostore, nakar so
bili obsojeni v večje ali manjše
denarne kazni. Govori se, in
zvezni pravdnik ima dokaze v
rokah, da so mestni uradniki in
policisti tekotem enega leta dobi-
li nad \$100,000 kot podkupnino.

Papež Pij ostro napada laško fašistovsko vlado špijonov

Rim, 30. aprila. Včeraj je
imel papež Pij nagovor mladini
katoliških organizacij v Italiji,
in tekotem svojega nagovora je
ostro obsodil laški fašizem, kot
danes prevladuje v Italiji pod
diktatorstvom Mussolinija. Go-
vor papeža je bil tako strog in
izvanreden, da fašistično časo-
pisje, med njimi upljivni "Gior-
nale d'Italia" besneče napada pa-
peža radi njegovega govora. Pa-
pež je začel svoj govor z željo,
da bi katoliške mladinske orga-
nizacije v Italiji prospevale, ki
so tekotem zadnjih par mesecev
narastle za 50,000 članov. In če
katoliške organizacije, pravi pa-
pež, v tako težavnih okoliščinah,
narastejo za 50,000 članov v krat-
kem času, tedaj je to znamenje,
da mladina ni zadovoljna z ob-
stoječo vlado. "Poznamo vam je,"
je rekel papež, "da je naša
mladina obdana od tisočih oči,
ki vohunijo v katoliških krogih.
Fašisti bi najraje danes ugonobi-
bili katoliško mladino. In z isto
čuječnostjo, kot opazujejo faši-
sti delovanje mladine, opazuje-
jo tudi poslovanje duhovnov,
škofov, da, celo kardinalov. In
veseli smo, kajti vohuni se bodo
pri nas marsičesa dostojnega,
zdravega in pametnega naučili."
In radi tega govora napada se-
daj fašistovsko časopisje Italije
papeža v najstrožjem tonu.

Italija gradi 29 novih vojnih ladij

Rim, 30. aprila. — Laški ka-
binet je danes odredil gradnjo
29 novih vojnih ladij. Ena iz-
med teh ladij bo križarka, ki bo
nosila 10.000 ton in bo imeno-
vana "Pola" ali Pulj. Dve novi
ladiji bosta v proizvodnji ali iz-
vidni službi. Vsaka bo nosila
5100 ton, kar je precej tonaže
za ladje enake kakovosti. Na-
dalje namerava Italija zgraditi
štiri nove torpedne rušilce naj-
novejšega tipa ter 22 podmor-
nic.

Ženska, ki ima svoje ver- ske predsodke

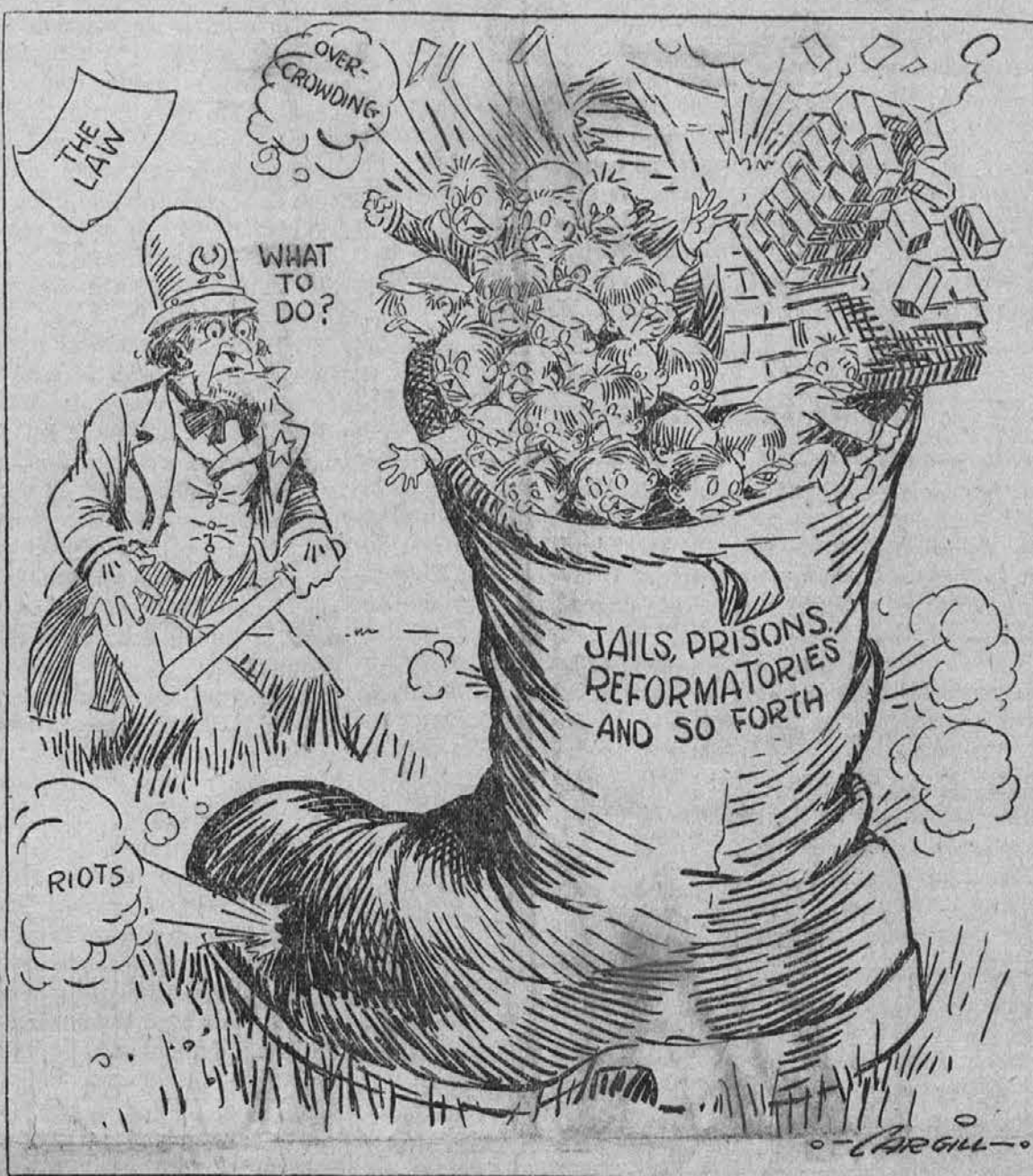
New York, 30. aprila. Mary
Averill Bland, 47 let stara, je
danes pred zveznim sodnikom
Bondy, katerega je prosila za
ameriško državljanstvo, izjavila,
da nikakor ne bo prisegla, da bo
branila Zedinjene države v slu-
čaju vojne. Ona je krščanskega
prepričanja, je rekla, in Krist je
učil mir in ljubezen, ne pa vojno.
Krist je obsodil smrtonosno
orožje, in tudi v slučaju vojne
Mrs. Bland ne bi branila vlado
Zed. držav.

Ni nič čudnega, saj vsi isto vemo

London, 29. aprila. Znameniti
angleški slikar Frank Salis-
bury, ki se je vrnil sem iz obiska
v Ameriki, se je izjavil glede
prohibicije sledeče: Nikdar ni-
sem v svojem življenju dobil še
toliko povabil za pijačo kot v
času, ko sem se mudil v Ameri-
ki. V ameriški družbi je postalo
pijančevanje enostavna mo-
da. Za prohibicijo se sploh nih-
če ne zveni, pač pa si vsakdo
prizadeva, da jo čim bolj krep-
ko krši.

* 300 dijakov Pennsylvan-
ia univerze je bilo aretiranih v sre-
do, ki so napadli policijo radi
vtikanja v njih zadeve.

Postava je danes v zadregi, kaj bi naredila z zločinci



Lep apel našim rojakom glede Narodnega vrta.

Pred več kot šestimi tedni smo
sprožili vprašanje "Narodnega
vrta" v Clevelandu. Omenili
smo, da nam je mestna vlada po-
delila velik kos zemlje v najlep-
šem parku mesta, v namenu, da
to zemljo obdelamo in dobimo
pravico jo nazivati "Narodni vrt
Slovencev." Vzbudilo se je ne-
kaj zanimanja za to, med posa-
mezniki in društvi, toda ne do-
volji. Tozadevno smo dobili sle-
deči memorandum, katerega pri-
občujemo na tem mestu iz vzro-
ka, ker zadeva še ni zamujena, in
če hočemo, lahko izpeljemo, kar
smo se namenili. Odbor, ki je
postavljen, da zadevo spravi v
red, nam sporoča:

"Ne, ni res, da je vse skupaj
zaspalo. Počakajte, sedaj se za-
čnemo šele zanimati. Imeli smo
doslej mnogo drugih ovir in po-
slov, in sedaj pa pride na vrsto
zadeva Narodnega vrta, in opri-
jeli se je bomo. Pridite v ponde-
ljek, 5. maja, v Narodni Dom.
In sicer vsi, ki ste bili na zadnji
seji imenovani v odbor. Poleg
tega pa naj vsako društvo v na-
selbini, bodisi podporno, drama-
tično, kulturno ali pevsko, pošlje
vsaj svojega predsednika, tajni-
ka in blagajnika na ta shod. Se-
ja se bo pričela ob 8. uri zvečer
v dvorani št. 2, v novem poslop-
ju. Na sejo pridejo tudi zastop-
nik "Civic Progress Lige," ki bo
dala potrebna pojasnila in na-
vodila.

Pridite na sejo vsi, ki mislite
narodno in za narod, ker sedaj se
nam nudi lepa prilika storiti ne-
kaj za narodno stvar, ki bo veli-
kega pomena in koristi. Priliko
imamo, da postavimo slovenske-
mu narodu spomenik, ki bo ostal
za vedno, in ki bo pričal, da smo
imeli moč, ki so naredili tudi
kaj za napredek slovenske Ame-
rike. Zakaj bi mi zamudili ena-
ko priliko, dočim jo bodo drugi

izkoristili. Ali nismo glede kul-
ture in napredka enaki in mogo-
če boljši kot druge narodnosti v
Clevelandu?

Za dan 22. maja je v mestnem
avditoriju določena velika vese-
lica vseh narodov, ki se bo vršila
v namenu, da se počivi kulturno
delo vseh narodov v Clevelandu.
In ravno raditga je še toliko
bolj važno, da se zberemo v pon-
deljek in nekaj definitivnega
ukrenemo.

V resnici je potrebno, da bi
imeli Slovenci v Clevelandu ne-
kak stalen odbor, ki bi pazil na
vse javno in narodno gibanje in
bi skrbel, da bi bil naš narod za-
stopan tako kot je opravičen do
zastopstva. Mi, kot slovenski na-
rod v Clevelandu, ki smo zastop-
pani po toliko tisočih državlja-
nih, bi se morali na vsak način
od časa do časa pokazati javno-
sti in nastopiti, kadar se gre za
skupno delo.

V naši javnosti imamo mnogo
mladih moči, imamo odvetnike
in zdravnike ter druge profes-
ioniste, ki so kot nalašč pokli-
cani, da so kot zastopniki nara-
da in da narod ob enakih danih
prilikah zastopajo. Treba pa je,
da jih narod tudi pooblasti v to,
da jim daje nasvete in navodila.

In zakaj čakamo? Ali ni čas,
da začnemo z delom? Pridimo
skupaj in začnimo. Skupaj z
brati Hrvati, ki so nam vedno
radi v pomoč, storimo lahko sil-
no dobro delo za naš narod. Vab-
ljeni so torej za ponedeljek, 5.
maja, vsi Slovenci kot tudi brat-
je Hrvatje, da se udeležijo skup-
nega shoda v S. N. Domu ob 8.
uri zvečer. Odbor iskreno vabi
vse zavedne rojake k obilni ude-
ležbi.

* V Rimu je bil posvečen za
duhovna knez Volkonski, bivši
adjutant ruskega carja.

Iz Mehike

Je dospel v Cleveland k svojemu
bratu Mike Telichu, 473 E.
142nd St., Jože Telich in sicer
iz Mexico City, kjer je bival ce-
lih pet let. Z njim je prišel tudi
rojak Jernej Baraga. Oba mla-
da rojaka sta delala v Mehiki na
farmi in pravita, da se jima je
tam zadnje čase prav dopadlo.
V tistem kraju so ostali še štirje
Slovenci: Franc Hvala, John
Petrič, Franc Vidger in Mir-
ko Vehovec. Ostali mislija za
stalno v Clevelandu, ker se poču-
tita bolj domača med tolikimi
našimi rojaki, medtem ko jih je
bilo doli v Mehiki samo šest. Ve-
sela sta, da sta odnesla zdravo
kožo iz tiste vedno nemirne Me-
hike. Bodita iskreno pozdrav-
ljena med nami!

Kegljaška tekma

Kakor smo že poročali, prire-
de nekatera društva Slovenske
Dobrodelne Zveze kegljaško tek-
mo ali turnament. Dosedaj se je
priglasilo že osem teamov in si-
cer od št. 36 dva, od št. 9 dva, od
št. 17 eden, od št. 8 eden in od
št. 40 dva. Tisto društvo S. D. Z.,
ki se namerava udeležiti te tek-
me, naj se priklasi najkasneje
do 5. maja. Tekme se vršijo na
Pozelnikovem kegljišču, 6125 St.
Calir Ave., Cleveland, O. Cleve-
landska društva bodo kegljala v
delovnik, zunanja pa v nedeljo.
Podrobnosti bodo še pravočasno
poročane.

Maša zadušnica

Mrs. L. Strnad nam poroča,
da se bo brala maša zadušnica
za njenima pokojnima bratoma
John in Anton Keržič, in sicer v
petek, 2. maja, ob 6:30 zjutraj v
cerkvi sv. Vida. Sorodniki, pri-
jatelji in znanci so prošeni, da
se te sv. maše udeležijo.

* Nevarno je zbolel župan me-
sta New York, Jimmie Walker.

Zvezna vlada je dala po po- sebnem vojaštvu zava- rovati svoja poslopja

Oboroženi z gorjaci in z re-
volverji so prišli zvezni marini
v Cleveland, da stražijo tekotem
dneva 1. maja in do petka zvezna
poslopja v Clevelandu, zlasti
poštno poslopje in Federalno re-
zervno banko. Vlada pričakuje
nemirov na dan 1. maja od stra-
ni socialistov in komunistov, in
raditega je izjavila, da neče vzeti
nobene rizike, pač pa bo pri-
pravljen za vsak slučaj. M. J.
Fleming, pomožni governor rez-
zervne banke, se je izjavil, da je
dobila banka več groženj glede
nemirov okoli zveznih poslopij
na dan 1. maja. Medtem je pa
izjavil varnostni direktor v me-
stu, Edwin D. Barry, da mestna
policija ne bo nadlegovala nobe-
nih paraderjev, dokler se slednji
mirno zadržijo. Za vsak slučaj
nemirov in razsajanja, pa bo
pripravljena vsa mestna policija
kakor tudi ognjegasci, da nare-
dijo mir in red. Vsakdo pa la-
hko paradira po mestnih ulicah,
kolikor se mu zljubi, dokler se
mirno in dostojno zadrži.

2000 zabojev pive

V Cleveland je dospel v sre-
do železniški voz, poln dobre ka-
nadske pive. Baje se je nahaja-
lo v vozu 2000 zabojev dobre pi-
ve. Ne ve se, kako je prišlo do
tega, toda zvezna oblast je zve-
dela za pošiljatev, ki je bila za-
plenjena, kakor hitro je dospel
v Cleveland. Zvezni agentje
so pivo izločili iz železniškega
voza in pivo odpeljali v shram-
be v zveznem poslopiju. In po-
ročilo ne pravi, če imajo kaj le-
du v zveznem poslopiju, da si
zvezni uslužbenci lahko privo-
ščijo vsak steklenico dobrega pi-
va.

Škoda ga je

Zvezne stražne ladje so več-
raj v bližini Sandusky, Ohio, za-
plenile neki čoln, ki je pravkar
priplul iz Kanade in pripeljal s
seboj 268 zabojev pive in 28 za-
bojev žganja. Ker se čoln na
prvi poziv stražne ladje ni ho-
tel ustaviti, so stražniki začeli
streljati, nakar se je čoln ustavi-
l. Pijača, čoln in vse drugo je
bilo zaplenjeno in dva moška v
čolnu sta bila aretirana.

Ropar dobil 10 let

Sodnik McMahon je obsodil
Harry Raymonda, ki je 37 let
star, in ki stanuje na 1857 E. 86.
St., na deset let ječe, ker je Ray-
mond udril v neko privatno sta-
novanje in odnesel za \$10.00 bla-
ga.

Lepo za pivovarno

Clevelandska pivovarna, ki je
znana pod imenom The Pilsener
Brewing Co., ali okrajšano P.
O. C., je dobila te dni od zvezne
vlade povrnjenih \$39.000, kate-
re je baje preveč plačala v dav-
kih.

Pomlad vabi

Od 1. aprila naprej je pobe-
nilo iz domov svojih staršev v
Clevelandu kakih 200 mladih
deklek, katere je izvabila pomlad
in sladka ljubezen na "svobodo."

Plesna veselica

Dr. sv. Cecilije št. 37 S. D. Z.
priredi v soboto 3. maja, ob 7:30
zvečer v spodnji dvorani S. N.
Doma, prijetno domačo plesno
veselico. Igral bo Kalistov or-
kester. Prijatelji dobre zabave
so prijazno vabljeni.

Baker je zbolel

Odlični Clevelandčan, bivši
vojni tajnik in mestni župan,
Newton D. Baker, je nevarno
zbolel za pljučnico.

Blaznež je ubil dve osebi in končno sam našel smrt v blaznici

Columbus, Ohio, 30. maja.
Neki blaznež v tukajšnji državni
norišnici je včeraj ubil dva dru-
ga blazneža, in je bil končno v
boju s stražniki sam ubit. Do-
tični blaznež je Ambrose Moss,
star 31 let, in so ga šele včeraj
pripeljali v norišnico. Ko so ga
pripeljali v norišnico, je bil vi-
diti precej miren. Poslali so ga
v spalnico z drugimi moškimi
vred. Pozneje je pa vstal, zgra-
bil za mizo in začel z njo udri-
hati po svojih tovariših. Dvema
je razbil glavo, in oba sta prišla
v norišnico šele zadnji teden.
Moss je bil prej že dvakrat v
norišnici, toda vselej izpuščen
kot ozdravljen.

Tudi v Kanadi so žejni in roparski

Windsor, Ontario, 29. aprila.
Dva oborožena bandita in neka
mlada ženska lepota so dospeli
včeraj v trgovino, ki jo ima na-
jeto kanadska vlada za prodajo
opojne pijače. Dočim je mlada
ženska z revolverjem v roki stra-
žila pri vratih, sta možka oropa-
la blagajno vladne trgovine za
\$4000 in odnesla več steklenic
žganja, nakar so vsi trije pobe-
gnili v avtomobilu, ki je čakal zu-
naj.

V Nemčiji se ne zmenijo delavci za Forda

Berlin, 30. aprila. Delavci v
tukajšnji Fordovi tovarni se prav-
nič ne zmenijo za prepoved Hen-
ry Forda, ki je ameriškim svo-
jim delavcem prepovedal uživa-
nje opojne pijače. Nemški de-
lavci se ne zmenijo za to prepo-
ved, ker jih čuvajo nemške po-
stave, glasom katere delavec ne
more biti odpuščen iz vzroka,
ker se je napil, oziroma, ker uži-
va opojno pijačo.

Svobodomislec zboruje- jo v Berlinu

Berlin, 30. aprila. — Tu se je
otvoril v dvorani nekdanje prus-
ke zbornice poslancev kongres
svobodomislecev ali bogotajcev.
Namen kongresa je zahtevati od
vlade, da se svobodomislecem
podeli ista pravica kot vsem ver-
skim občinam ali sektam. Druž-
ba svobodomislecev je bila te-
kom vlade kajzerja uničena, to-
da po vojni, in sicer v letu 1920,
je štela že 3000 članov, dočim
jih šteje danes nad 600.000, ki
so razdeljeni v 2000 različnih
skupin.

Direktor Barry

Direktor javne varnosti v Cleve-
landu, Edwin D. Barry, o ka-
terem se je govorilo, da bo letos
kandidat za šerifa, je izjavil, da
nikakor ne mara kandidirati za
družni urad. Barry je poznan
kot eden najboljših, vestnih in
odkritosrčnih javnih uradnikov.

Društvo Zorislava

Prijubljeno pevsko društvo
"Zorislava" priredi v nedeljo v
spodnjih šolskih prostorih fare
sv. Kristine v Euclid Village do-
mačo veselico. Društvo mnogo
žrtvuje za lepo narodno in cer-
kveno petje in se v ljubezni pripo-
roča rojakom za obilen poset.

Knjiga naslovov

Veliki direktorji mesta Cleve-
land, ki izide vsako leto en-
krat, bo pripravljen tekotem pri-
hodnjih treh tednov. Kot pravi
vodstvo, ki izdaja to knjigo, bo
v njej nad 700.000 imen in na-
slovov Clevelandčanov.

* Jack Dempsey, bivši roko-
borski šampion, se je moral več-
raj podvreči operaciji v Roch-
ester, N. Y.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko, celo leto \$6.50; Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00

Za Ameriko, pol leta \$3.25; Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50

Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00

Za Evropo in Kanado je ista cena kot za Cleveland po pošti.

Posamezna številka 2 cente.

Vas plaša, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,

5117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0625.

JAMES DEBEVEG and LOUIS J. FIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office

at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 102. Thu. May 1st, 1930.

Slovenski radio program.

V dveh prejšnjih člankih smo povedali, kakšnega pomena je bil slovenski radio program za ameriške Slovence. Seveda nam je žal, da ga niso slišali vsi ameriški Slovenci in naši bratje Hrvatje. Ako bi nam bilo mogoče v tej prvi slovenski radio sezoni to povzročiti, bi nas iskreno veselilo, ravno tako kot vse druge ameriške Slovence.

Toda učili smo se. Kdo bi si mislil pred, recimo, petimi leti, da nam bo kdaj mogoče razpošiljati redno slovensko pesem in glasbo širom Amerike! Radio je upeljal po ameriških domovih tekem zadnjih deset let. Naši rojaki so ga upeljali v svoja domača stanovanja tekem zadnjih treh ali dveh let.

Kako smo mi, očetje in matere, poslušali petje, ki je prihajalo kot od začarane moči skozi zid iz zraka v našo hišo! Kako so se otroci veselili. Koliko večerov je mladina posedala doma, namesto da bi taval po ulicah, pa so poslušali lepo glasbo in petje doma in imeli pri tem lepo zabavo.

S kako skrbjo, strahom in boječnostjo smo se mi Slovenci pripravljali za naš slovenski radio program. Seveda, mi Clevelandčani smo se vedno čutili, da znamo in premoremo marsikaj, in končno smo rekli, da imamo tudi svoj lastni radio program. In dobili smo ga ter s tem osrečili ne samo sebe, naš narod, pač pa je slovenski radio program poslušalo vsako nedeljo tudi tisoče Amerikancev, Nemcev, Slovakov, Poljakov, Čehov in pripadnikov drugih narodnosti, od katerih smo dobili tisočera priznanja glede lepote slovenske glasbe, slovenske pesmice in godbe.

Slovenski radio program v prvi sezoni je bil uspeh, ker smo vsi skupaj delovali. In ker je bil slovenski radio program uspeh, seveda želimo, da se v prihodnji sezoni nadaljuje. Tisoče slovenskih hiš je v Clevelandu, po državi Ohio, v West Virginiji, Pennsylvaniji, Indiani in Michiganu, kjer se sliši slovenski radio program. In te tisočere slovenske družine, zlasti v malih mestih, kjer ne odmeva slovenska pesem, ako ni poslana iz Clevelanda, željno pričakuje prihodnje sezone slovenskega radio programa.

Kot smo omenili, smo pravkar zaključili prvo sezono slovenskega radio programa. Kaj bomo naredili v prihodnji sezoni? Treba se bo pogovoriti, skupno, z vsemi trgovci in z narodom. Od naših naročnikov pričakujemo, da nam dajo zaupne neveste. Noben naš rojak ni tako malenkosten, da nam ne bi mogel svetovati. Več glav več ve, in tako pričakujemo tudi mi, da nam naši ljudje svetujejo tozadevno.

Taki nasveti bodo prišli zelo prav, ko se bodo zbrali slovenski trgovci ponovno, da uredijo prihodnji slovenski radio program. Da brez njega ne bomo; to je gotovo, ker naši ljudje so se enostavno zaljubili v slovenski radio program. Toda po istem načinu, in poti kot smo vodili letos slovenski radio program, ne more iti več naprej.

Slovenska naselbina v Clevelandu je sicer velika, ima talentov nešteto, toda pripravljati te talente, zbirati moči, trainirati, voditi, pisati, voditi račune, oglaševati podjetja, vse to vzame ogromno časa, žrtve in denarja. Poleg tega nam natančno WJAY postaja, potem katere smo letos oddajali svoj prvi slovenski radio program, da bo podražila postajo in program od \$75.00 na uro na \$150.00 na uro. To je brez vseh drugih stroškov, ki jih imamo vsako uro tekem radio programa.

WJAY radio postaja v Clevelandu ima sedaj 600 "watts" sile ali moči. Od 1. oktobra naprej jih bo dobila, s privolenjem zvezne radio komisije v Washingtonu, 2500, kar pomeni, da se bo postaja lahko slišala do 1000 milj v okrožju.

In to postajo nameravamo rabiti v prihodnji sezoni. In te postaje se nameravamo poslužiti, potem National Broadcasting Co., ko bomo enkrat dobili slovenski radio program iz Ljubljane, in ko bomo ameriški Slovenci prvič poslali slovensko pesem v staro domovino, česar se ni zgodilo še nikdar v zgodovini slovenskega naroda.

Da pa dosežemo vse to, je treba skupnega sodelovanja ljudi vseh prepričani in mnenj. Vodstvo slovenskega radio programa je bilo vseskozi sezono iskreno, pošteno in nepristransko. Upoštevali smo vse in tako bomo naredili tudi v bodoče. In kako bomo naredili, o tem se bomo pa pomenili na skupnem sestanku, na katerem bo vsakdo povabil, ki se je zanimal za naš slovenski radio program, in ki se misli zanimati v bodočnosti. Skušnje smo dobili, in sedaj lahko govorimo, kako bi naredili boljši, večji in uspešnejši slovenski radio program. Prosimo, da pazite na časopis tozadevno.

NJIVE SAMEVAJO, BAJTE RAZPADAJO

Kdor je hodil zadnje čase po Kočevski, je videl vsepovsod veliko zanemarjen domov in tudi polja. Gozdovi so v bližini vasi preveč izsekani, drugod nepočiščeni in največkrat neprodne gošče. Živina slaba in tudi premalo gojena. Vzroki tega gospodarskega propadanja so mnogi. Največji pa je brez dvoma: izseljevanje v trumah iz domovine v tujino.

Vsako leto pomladi pa tudi med letom se dvigne mladina po

Kočevskih vaseh — največ fantje po odsluženju vojaškega roka pa tudi dekleta — in gredo liki lastavice na tuje. Letos se je to izseljevanje začelo z marcem in se še ves čas nadaljuje. Vsak transport, ki gre iz Evrope v Kanado ali Južno Ameriko, pelje s seboj tudi nekaj Kočevčarjev. Doma ostajajo starci, žene in otroci. Ponekod po vaseh skoro ne dobiš moškega. Kar jih ni odšlo v Ameriko, hodi po mestih s košem na rami in krošnjari. Ze-

ne, ki ostanejo doma, se preveč zanašajo na denar, ki jim ga pošiljajo svojci iz tujine in ne goje tako polja, kot bi ga sicer. Mestoma doslej dobro gojene njive se ne obdelujejo več in se spreminjajo v puste pašnike, koder raste mesto sočne trave, bodoči osat in nepotrebn plevel. Hiše se ne popravljajo. Žene upajo, da bo mož v kratkem poslal denar, da še ona z otroci pride za njim v tujino. Zapuščeni bajti je veliko, še več jih je naprodaj za mal, skoraj ničvreden denar. — Gozdovi se nesistematično izsekavajo, za vse dele v hribu nihče ne skrbi.

Kočevska je lepa po svoji lepi. Tip kraške pokrajine je. Kraške jame, ki so v teh krajih številne in krasne po kapnikih, gozdovi, ki so mestoma v bolj oddaljenih krajih še pragozdovi in druge naravne lepote, bi bile lahko privlačne za številne tujce. Po gozdovih ni nikjer toliko divjačine in zverjadi kot tu.

Vesti iz domovine

V dež. bolnišnici v Ljubljani je umrl Keclj Jakob, posetnik iz Trzin, v 43. letu starosti. Bil je dober in skrben gospodar in se je udeleževal pri vseh gospodarskih organizacijah. Bil je načelnik Kmetijske podružnice in gasilnega društva. Zapušča ženo in dva nepreskrbljena otroka.

V Šmartnem pri Litiji je 3. aprila umrl v starosti 82 let g. Franc Medvešek, čevljar, ki je bil član v hišni posestnik. Bil je član ondotne hranilnice in posojilnice ter podporni član požarne brambe.

Smrtna kosa. V Črnomlju je po kratki bolezni v lepi starosti 73 let umrl g. Josip Dolinar, dolgoletni mestni župan, načelnik okrajnega cestnega odbora in ugleden posestnik in trgovec.

Strelna ubila pet glav živine. V ponedeljek, dne 14. aprila, ob desetih dopoldne, je strelna udarila v veliko lipo, ki stoji tik hleva posestnika p. d. Kamsaka v Breah, pošta Dobrna pri Celju. Od tam je preskočila v hlev, kjer je ubila pet glav živine.

Umrli so v Ljubljani v času od 5. do 12. aprila: Ana Zupančič, 58 let, Vidovdanska 9; Franciška Kotnik, mestna uboga, 77 let, Japljeva 2; Marija Krisper, vdova veletrgovca, 59 let, Stritarjeva 3; Ivan Cenc, mlinar, 30 let, Vidovdanska 9; Elizabeta Majdič, mestna uboga, 87 let, Japljeva 2; Mart. Colarič, major v pokoju, 59 let, Dunajska 14; Marija Rožman, bivša služkinja, 23 let, Vidovdanska 9; Ivan Sirk, mesar in posestnik, 72 let, Poljanska 64; Matej Strgovič, trgovec, 59 let, Dunajska 5; Ludvik Merhar, trgovec, 38 let, Vidovdanska 9; — V bolnišnici so v istem času umrli:

gu, bivši major Franciolini je bil odstavljen. Iz Prvačine je bil premeščen postajni načelnik in finančni tajnik Paracin. Nenadoma je umrl v gostilni v Cerknem Jože Peternel iz Novakova. — V Koritnici je preminul 85-letni Ivan Podoreh. — Umrli je 40-letna Maria Kosmač, žena užitijskega upravnika in sestra znanega glasbenika Zorka Preloveca. — Na prostoru, ki sega od slapenske do naučanske ceste grade vojaško letališče. — V Biljah je nenadoma preminul Jos. Pavletič. — V St. Vidu pri Vipavi je umrl 63-letni veleposestnik g. Kavčič Franc. Njegov sin je inženjer v Zemunu. — Električna luč sveta na Gočah. — V Postojni je umrla Fani Likonova. — V Trstu je umrla ga. Matilda Klodič, mati podravnatelja državnih železnic ing. Maksa Klodiča in sestra pesnika Josipa Pagliaruzzi-Krilana.

Od Soče do Jadrana

Novi aretacije v Gorici. Te dni je goriska policija aretirala g. Franciška, trgovca s kolesi, in njegovo ženo. Vzrok aretacije ni znan. Policija je dala tukaj zapreti trgovino. Prejšnji aretiranci, dr. Sfiligoi, Zorko Jelincič, Slavko Bevk in drugi so še vedno v zaporu.

Grilanc oproščeni. Nedavno se je zaključila pred tržaško poroto obravnava proti Rajku Grilancu, gostilničarju v Saležu pri Trstu. Bil je obtožen umora in poskušane umora. Obtoženec ki je član fašija, je bil oproščen.

Izpemembe pri tržaškem tisku. Dosedanji ravnatelj uradnega fašističnega glasila "Popolo di Trieste," sote Nardini Saladini je bil odstavljen. Vodstvo lista prevzame rimski dopisnik milanskega "Popolo d'Italia" L. Fraddi, ki bo vodil list iz Rim.

Občinski načelnik v Dornber-

Tu živi kralj naših gozdov, medved, volk in mrjasec, divje koze in divje mačke, srne so se zaredile v veliki meri povsed, zajčji rod je številen. Lovci so našli v gozdovih jerebe in divje peteline poleg druge divje perjadi. Na Kočevskem bi bilo treba novih delavcev, ki bi kovali iz naravnih bogastev pokrajine in iz svoje delavnosti bogastvo. Treba bi bilo živahne akcije za tujski promet na Kočevskem. Marsikateri kraj je že obogatil s tujci, in Kočevska bi našla v tem rešitev gospodarskega vprašanja. Zgraditev železniške proge, ki bo vezala Slovenijo z morjem, ki je zaenkrat samo še v načrtu, a je nujna, bo za Kočevsko velika priložnost, ki bo rešila tudi gospodarstvo te dežele. Ogromne množine lesa, ki je sedaj naravno bogastvo, bo spravljeno v denar in si bo s tem marsikdo opomogel. Bodočnost in gospodarski prospek ali pa tudi propast pokrajine pa leži brez dvoma samo v rokah Kočevcev.

Vesti iz domovine

Marijan Aleks, sin sluga, 1 leto, Poljanski nasip 40; Ivan Bizjak, bivši trafikant, 66 let, Bohoričeva 10; Vekoslava Klemenčič, hči sluga, 1 leto, Šmihel-Stopec; Mira Marinko, mestna uradnica, 25 let, Rimska 23; Antona Vagaja, železniški mizar, 48 let, Guncleje pri St. Vidu; Ivan Gruden, profesor, 43 let, Dunajska 38; Jurij Lavrič, finančni podpredsednik v pokoju, 62 let, Aljaževa 7.

Žalostna smrt mladega rudarja. Nerač je šel — mati mu je branila, pa je bil ukaz in šel je na delo — France Šikovec, predajalec v Kotredškem rovu v Zagorju — praznik Marijin — kdo gre na praznik rad na delo? Njegovo opravilo je bilo, da je stregel dvigalu, ki dviga hunte s premogom iz jame — poln hunt z dvigala, praznega na dvigalo. Praznovali so tri dni, hietati je treba, samo en napaden potegljaj je lahko usoden. Clovek streže stroju — sam ponižan pod svoje človeško dostojanstvo — sam stroj.

In Zabavškov France je v naglici okoli dveh ponoči storil res napaden poteg — prazen hunt, ki pod njim ni bilo trdnih tal, je strmoglavil v globino, potegnil Franceta za seboj — obležal je z razbito glavo. In prinesli so ga na rujav nosilnic, zavezane ga v platno, in v papirju zaviti so mu ležali na prsih možgani ...

Pri delu ponesrečil. Na parni žagi v Straži je zgrabil transmijski jermen delavca Jožeta Vovka za obleko in ga v velikem loku vrgel ob tla, tako da je nesrečnik dobil občutne zunanje in notranje poškodbe. V nevarnem stanju so ga prepeljali v kandijsko bolnico.

(Ciril Jegrič)

CVETLICE V NAŠ DOM

Ko je letos Anglež Herman Gould prvič videl Gorenjsko, je navdušeno povedal: "Z oken pozdravljajo vsepovsod pisane cvetlice in na razpotjih stoje lepa znamenja s Kristusom na križu. . . to dvojce se mi je zdelo najbolj vidno v značaju slovenske vasi. . ."

Kako je še vedno živo po deželi! Vsa omladnost, nemirna površnost in duševna navlaka, ki se je iz mest in ob bogvekod vgnecila v naš kmečki dom, še ni mogla zmrtvičiti zdravja in hrepenenja, ki še zmerom poje iz naše matere: "Rasti, rasti, rožmarin!" — Ondam me je ljubzniva kmetijska mamica peljala v svoj vrtič; vsako cvetko je hotela posebej pobožati, prav iz srca se je sklanjala do njih. Rekel sem ji: "Vi pa imate res radi svoje cvetlice!" in se ji je inakotno storilo: "Radi njih še umrte ne bom mogla."

Cvetlice niso samo za luksus. In vsi bi se morali iskreno zavdati, da nam vrtnarstvo ne nudijo zgolj tega, kar prija želodcu, temveč se iz vrtnega življenja prelivajo žlahtne moči, ki naj bi bile nam vsem ponos kulturnosti. Naši socialni delavci včasih potožijo, kako pomembno se kaže bednost v tem, da je v današnjih ljudeh tako malo duše. A malokateri se spomnijo, da nimajo srca, komur ni drago v samoti poslušati pesem cvetic in se pogovarjati z njih lepoto, ki je tiha in silna kot dobra misel matere otroku.

Mnoge naše mlade deklice poznajo že čudno umetne stvari, vse skrivnosti takozvane "modne linije" prešturirajo in za vse se navdušujejo, najmanj pa za mirno, dobro življenje v domači izbi. Ali kjer v domači hiši, v domači družini nič več ne zedeni in ne cvete spomin iz kmetijskega doma, nagelj in rožmarin, tam je tako mnogokrat življenje brez duha. . . In bi bilo prav, če bi se mladi ljudje še bolj kot za modno linijo zanimali za takšno linijo, ki seže v srce in ga drži in privede, za tisto staro blagoslovljeno linijo, ki se spočenja in raste iz kmetijske grude ter vesele in korajžno pelje do nebes.

Zelenja in cvetja je treba — in še prav posebno — tudi v naše meščanske domove. V vrtiču domačem naj se ukorenini mladost otrok, katerim bi sicer ostala beseda o domovinskem čustvu brez vsebine. Pa mnogi, premmogi nimajo vrta in kakor da zanje ne velja nebeski blagoslov. Pripelji pomlad v domačo sobo! Prijazen cvetlični vrt v domači sobi naj ti nudi vsaj nekaj tistega najnujnejšega, po čemer bi moralo žejati slehernega človeka. Že mlada srca meščanskih otrok naj ogreje vrtnarska misel ter jih za vse življenje požlahtni z vrtnarskim duhom. Dajmo otrokom mladosti, ki nikoli ne umre, in nežnosti, ki jim bo zmerom v srečo, razpni mo njih čuvstvovanje in misli v življenje prirode! V mnogih kulturnih mestih dajejo šole učencem in zlasti učenkam majhne, ukoreninjene utanknjene lončnih rastlin v nadaljno vzgojo, da potem odraste, pravilno oskrbovane rastline odlikujejo z nagradami. Staknim poukom ne poostre otrokom nele opazovalne zmnožnosti, ampak pomaga vse to z dragoceno močjo mladini za poznejša leta, da bo vsekdar odrasla v trdnem ravnotežju zoper mikavno površnost in lažnjivo veseljačenje ničvrednega, potratnega življenja. Pri cvetlicah se spočenja pesem najlepšega, najboljšega, kar je v človeškem srcu.

Kaj je cvetlica? Ni vsaka rastlina, ki cvete, cvetlica, in so nekateri ljudje, ki sploh ne poznajo cvetic. Cvetlica je več kot zgolj rastlinsko bitje. Šele tedaj, ko gledaš cvetočo rastlino prav iz svojega srca, z živim občutenjem unišljenega ideala, šele tedaj ti ona postane "cvetlica." V prirodi ni umetnosti, —

umetnost je človeška. Cvet je dal rastline in je njen, cvetlica je pa naša; toliko je tvoja in le toliko je tudi tebi lepa, kolikor si umetnica. Kadar občutiš in doživljaš cvetlico, si dahnila vanjo "nekaj" iz sebe same, da ni več zgolj prirodno bitje, marveč je po nežnem umetniškem dejanju postala tvoja. Zato potem sočustvuješ s cvetlico, se veseliš in žalostiš pri njej, v nji najdeš podobo in prizvok vsega, kar živi v tvojem srcu, hrepenenja in slutenj; cvetlica govori tebi in ti ji odgovarjaš. Ne more torej biti nevažno, ali cvetlico ljubiš ali ne. Zdravje in sreča so narodu tiste matere, ki spoštujejo cvetlice.

Doživetja ob cvetlicah so kakor mile, dobre luči, ki ti lijejo sladkost v hrepenenje, kadar ravnas sam skozi vonjavo temo samotne življenske poti. Ob teh doživetjih se ti očističujejo in kristalizirajo čuvstva in skrivnosti duševnega sveta, ob njih se užiga tista čudovita zmnožnost, da se zaveš in pojmuješ, kako bogata, neizčrpna vsebina je v nekaterih življenskih trenutkih.

Koliko več bi nam že bilo izgubljenega, če bi ne bile z nami cvetlice!

VELIKANSKI DOBITKI MRTVECA

Na francoski Rivieri se je prikazal v nekem igrišču debel in rdeč gospod, sedel k zeleni mizi in stavil tisočak. Dobil je igro, a je pustil denar na mizi za prihodnjo stavo. Pri tem je naslonil glavo v dlani in se ni premaknil. Pri drugi igri je spet dobil. Tako je šlo naprej in sreča je hotela, da je nepremakljivi mož neprestano dobival. V kratkem je dobil pol milijona frankov. Neka dama se je tedaj približala in se dotaknila njegove roke, a strašno zavpila in odskočila. Mož je bil mrtev. Zadel ga je bila srčna kap, morda od prevelikega veselja. Ravnateljstvo igralnice je spravilo denar in odstranilo mrljica. Sedaj se vrši pravda, ker dobitkov ne marajo izplačati dedičem, češ da mrljic ne more igrati in so bile njegove stave neveljavne. Odvetnik mlade vdove in pa hčerke upa, da kljub temu zmaga, ker ni mogoče določiti trenutka, ko je pokojnika zadela kap.

NA LIVADI

Po livadi in po trati cvet pri cvetu se smeji: pisan in rdeč in bel, v vmes vijolični in zlati na livadi in na trati — kdo naj bi jih vse naštel! — cvet pri cvetu se smeji.

Sta med njimi cveta dva — vsa poljana ostrmi. Zvonček in vijolica v njih se ogledujeta in mi tiho pravita, da najlepša cveta sta, dete, — tvoje le oči.



POMLAD

je tukaj. Radi odpiramo okna, da posijejo v sobo zlati nebeski solnčni žarki. Nova narava blagodejno upliva na srca ravno tako, kakor se lahko brezpogojno zanesete na našo potrebo, da jo izvršimo v vaše zadovoljstvo.

Louis L. Ferial

SLOVENSKI POGREBNIK

3515 East 81st St.

Tel. Michigan 7420

V NEWBURGU

Če verjamate, al' pa ne...

Tale je pa iz Cerknice iz tistega našega lepega trga, ki mu prav malo manjka, da ni mesto. Kadar bodo pa stale hiše od Cerknice pa do Podkrajnika in če pride še "broc" zraven, potem bomo pa vložili prošnjo za mesto. Saj je še Lož mesto, ki ima samo eno "gaso," Cerknica ima pa dve. Ima jezero in Tabor, farovž in kaplanijo, pa da bi ne bilo mesto.

Torej tale se je zgodila v Cerknici. Da je resnična, mi lahko povedo vsi Cerkljanje in Cerklanke, Rožančev Janez, Jermanov Tone, Homove in Logar in Samih Andrej in še mnogo drugih, ki so prileteli iz cerkniškega gnezda. Saj če bi ne bila resnična, bi se je ne upal zapisati, ker bi prišle "opetec" name posamič in v parih.

Živel je njega dni v Cerknici mož, Jurček po imenu. Bil je slaven slikar in je slikal sobe in "siše" po vsej Menišiji in so ga poznali tje do Ribnice in so ga klicali na delo. Takrat še nismo poznali papirarjev, ampak smo sobe slikali po "muštru": V eni, dveh, ali treh barvah, kakor je bila hiša premožna. Jurček je imel levo roko malo pohabljenjo, je ni mogel stegniti, ampak je bila vedno sključena. Pa mu je to prav hodilo pri slikanju. Z levo, pohabljenjo roko, je držal mušter, z desno pa čopič. Ej, pa kako je slikal. Po stenah so nastale vsled njegove umetnosti najlepše rože, kakoršnih svet še ni videl, ne na vrtu in ne v cerkvi.

Radi smo ga imeli, je bil dober človek, samo ena stvar mu je grenila življenje: imel je namreč strašno hudo ženo. Naj je napravil še tako prav, njegova boljša polovica mu je vse stadelala in pregodrnjala in prejezila. Pa da je kaj rekel nazaj! Takrat sta jo pa ucvrla iz sobe v kuhinjo, iz kuhinje na dvorišče in okrog Tabora, kjer je Jurček stanoval. In tudi padlo je po Jurčkovem hrbtu, če ni bil dovolj učen.

Tržani so vedeli, da je Jurček pod kuratelo, pa je moral radigate marsikatero prestati in požreti. Pa mu je to presedalo, in je tuhtal, kaj bi napravil, da bi dobil pri tržanih cerkniških kredit, da je mož in da se žene ne boji. Pa jo iztuhta in predlaga ženi, da ji kupi en čisto nov gvant in pa židano ruto z največ jimi rdečimi rožami, ki se dobe pri Kravanjatu, če bo enkrat ona bežala pred njim, da bodo ljudje mislili, da jo vodi. Žena se polakomni novega gvanita in pisane rute, pa pristane, da jo bosta udrila v nedeljo, ko bodo šli ljudje od prve maše, okrog Tabora.

Nedelja pride; ljudje se vsujejo od maše in takrat jo udereta žena in Jurček iz hiše, ona naprej, on za njo. Spotoma je Jurček pobral še sekirico, da bo dobil pri ljudeh še večje spoštovanje. Ko žena vidi, da leti Jurček za njo s sekirico, začne se dreti na vso moč, ker je mislila, da se gre zares. Ljudje so kar ostrmeli, ko so videli, da Jurček ustrahuje ženo in da so napak sodili. V tem se pa Jurček spodtakne, toporišče od sekire prileti ženici v nogo. Pa se obrne huda ženica nazaj in nad Jurčka, ki se je pobiral s tal: "Tok tako! S sekiro me boš? Kaj sva se tako zmenila? Le počakaj, ti prikazen prikazana, jaz ti bom že pomagala!" Pa začne ubogež mozička obdelovati, da so kar curje v kraj letele. Jurček je moral plačati stavo, toda od tistega časa sta vedno napravila tako, da je on letel naprej, ona pa za njim.

(Dr. Leon Brunčič)

KRIZI IN TEŽAVE

Med tem so bili dospeli do omenjene skale. Tone je vodil, za njim se je oprijemala in plezala Režika, vrsto pa je zaključil Ferdo. Od slapove prhe premočeni mah je tvoril kaj slabo oporo in tudi pitemu robidovju ni bilo zaupati. Tone je opozarjal Režiko na nevarnosti in ji prožal roko na nevarnih mestih. Ferdo pa je še dalje glasno pletel nit svojih misli. Naenkrat pa mu je zaradi nepazljivosti spodrsnilo in štrbunknil je v tolmun pod vodopadom. Hoteč se rešiti iz neprijetnega položaja, se je prijel za pečino in se skušal spraviti na noge. Toda po opolzki gladini so mu roke zdrkale, kar je imelo za posledico, da je le še dalje in globlje zaplul v hladni objem Lobnice.

Režika je prestrašena zavpila. Tone pa je urno priskočil in izvelkel ponesrečenca na suho. Od glave do pasu je kar curljalo od njega.

Ves divji je lovil sapo in mlati okrog sebe. "Maledetto bagno," je klet. Rekel sem, da na Pohorju ni sreče. Vsaj zame je ni. "O mama mia."

Režika je vsa blede otipavala svojega soizletnika, če se ni morda poškodoval. Ko se je izkazalo, da ima še vse ude cele in da je nezgoda končala pravzaprav le z nedobrodošlo kopeljo in neznatnimi brazgotinami na rokah, se je potolažila.

Ferdo si je pri tem nekam v zadregi popravil frizuro in se naenkrat spomnil: "Za božjo voljo, kje pa je moj klobuk?"

Vsi so se ozirli proti tolmunu, toda tam ni bilo sledu o kakem klobuku. Sledili so z očmi razposajenim skokom potoka in tu so precej daleč spodaj opazili, kako se je za nekim kamnom vrtil klobuk okoli svoje osi. Gibalo kakor srna je planila Režika za beguncem in ga ob splošnem smehu vrnila zahvaljujočemu se lastniku. "Zdaj pa bo potrebna še solnčna kopel za tebe in obleko," je pristavila.

"Nemogoče," je pripomnil Ferdo, "moral bi se sleči, in to vendar ne gre."

Toda Tone je hitro našel od pomoč. Odrznil je tri močnejše ječse, postavil dve na prisojenem kraju pokoncu, tretjo položil na vrhu počez ter prepletel vse to z vejami. Za tako ustvarjeno "špansko steno" se je Ferdo slekel, obesil svojo mokro obleko, da se posuši, ter v isto svrhu prepustil tudi svoje telo soncu.

Tone in Režika sta odprla zaklade nabrtnika, prožila svoje-mu tovarišu skozi špansko steno zaželjena okrepčila in tudi sama sedla po kamenju k južini, kakor je pripomnil Tone.

"Kaj pa je tu za nami," se je oglašil iz za stene Ferdo, otepajoč kruh in klobaso. "Ali je tudi Postojnska jama na Pohorju?"

"To so Ravbarske peči," je pojasnil Tone. "Pod temi skalami gre precej globoko pod zemljo jama, ki je svojčas služila kot zavetišče roparjem. Spominjam se še, kako so mi dedek pravil, da je v otroških letih njihovega očeta prebivala tu roparska tolpa, ki je v nemirjala prebivalstvo daleč na okrog. Nič ni bilo varno pred njo. Vendar pa so ti roparji v prvi vrsti kradli samo bogatejšim ljudem. Posebno falska graščina je neprestano hudo trpela pod krutostjo njihove zadnje poglavarice, neke ženske po imenu Fela."

"Interesantno," vzklikne Ferdo, "to se je Fela tepla s Falo! Bržkone je iz Fale hotela napraviti Felo ali pa narobe."

"Pravi jo, da jo je zapeljal takratni gospodar na gradu, neki grof ali baron, ali kaj je že bil. In ko mu je rodila otroka, lepega sina, jo je napodil, otroka pa, sam brez dece, obdržal. Fela

se je v svoji brezmejni nesreči pridružila roparjem, ki so se skrivali v teh pečeh, se preoblekla v moškega in se udeleževala vseh roparskih pohodov te tolovske družbe. Nobene nevarnosti se ni ustrašila, pa naj je bila še tako velika. Srd do vsega, kar je le količkar dišalo po bogastvu, jo je navdajal z brezprimernim pogumom."

Pri nekem obisku v Rušah, ki so ga napravili pri tamšnjem najimovitejšem vaščanu, se je odlikovala v taki meri, da so jo izvolili za svojo poglavarico. Karkoli je zasnovala, vse se ji je posrečilo. Zaloge živl, dragocenosti in drugega blaga so vidno rasle ter postajale sčasoma tako velike, da že niso več vedeli, kam z njimi, kljub temu, da so večkrat zdaj temu zdaj onemu revežu temeljito segli pod pazduho. Tako je včasih minilo po več tednov, da se iz svojega brloga pod temi pečmi niso gani nikamor. Takrat se jetule pod zemljo pirovalo, da svet še ni videl kaj takega. Pili in peli ter rjoveli so, da so se tresle skale. Neredkokdaj so se med seboj tudi sprli ter klali z noži, da je Lobnica še pri Rušah kazala krvavo lice.

Fela ni preprečevala takih preprirov in dvobojev, dobro vedoča, da bi ob dolgem lenarjenju splahnila v njeni roparski četi sicer vsa možata podjetnost. Gorje onemu, ki bi se pri takem medsebojnem poravnavanju častnih zadev izkazal za mevo! Če ga niso obesili ali ustrelili kakor psa, so mu pa na gladko ostrigali ali celo z nožem do gola obrili lase, brado in brke, kar se je v tistih časih smatralo za največjo sramoto.

Fela je v tej družbi nepremagljivo obvarovala svoje žensko dostojanstvo. Nihče med hajduki se ni mogel pohvaliti, da bi mu bila nudila kakršnokoli prednost pred drugim.

(Dalje prihodnjič)

Imenik raznih društev.

Z. M. B.

Predsednik Andy Sadar, podpredsednik Josip Pograjc, tajnik-zapisnikar Josip Centa, 1175 Addison Rd.; finančni tajnik Josip Glavič. Pregledovalci knjig: F. H. Mervar, Joseph Turšič, John Jančar Jr. Zdravnik sta Dr. Oman in Dr. Anthony Skur. Društvo je na dobri finančni podlagi, plačuje \$7.00 tedenske bolniške podpore za 75 centov mesečne in sprejema člane od 16. do 35. leta. Zbora v S. N. Domu, v starem poslopju, vsak tretji ponedeljek v mesecu ob 8. uri zvečer.

S. P. P. DRUŠTVO ZVON

Predsednik Andrew Zagar, podpredsednik Andrew Režin, tajnik Silvester Paulin, 3711 E. 77th St.; blagajnik Josip Plute, zapisnikar Anton Meljač. Nadzorniki: Dominik Blatnik, Mike Vrček, Mary Gregorič. Pevstvo je Primoz Kogoj. Pevske vaje so vsak petek ob 7. uri zvečer in ob nedeljah ob 10. uri popoldne. Društvo zbora vsako četrto nedeljo v mesecu ob 9.30 popoldne v S. N. Domu v Newburgu.

SV. NEŽE, 139 C. K. OF O.

Predsednica Mary Peterlin, 9605 Yale Ave.; podpredsednica Theresa Kostansek, 5408 Homer Ave.; tajnica Jennie Melle, 6808 Bonna Ave.; blagajničarka Catherine Perme, 1133 Norwood Rd.; zapisnikarica Frances Skully, 1099 E. 71st St.; vratarica Frances Kasunic, 7510 Lockyer Ave. Nadzornice: Tereza Kosir, 1189 Addison Rd.; Mary Peterlin, 9605 Yale Ave.; Eva Peterlin, 1165 E. 65th St.

PRESVETEGA SRCA JEZUSOVEGA
Predsednik John Levstek, 646 E. 15th St.; podpredsednik Jernej Krašovec, 1192 Norwood Rd.; prvi tajnik John Pirnat, 1234 E. 61st St.; blagajnik John Martinčič, 1037 E. 61st St.; finančni tajnik Leo Novak. Nadzorniki: Anton Zajc, Andrej Tekavec in Frank Grebenc. Društvo zbora vsako drugo nedeljo popoldne v S. N. Domu na St. Clair Ave. Za \$1.00 mesečne plačuje društvo \$300 usmrtnine in \$6.00 tedenske bolniške podpore. Sprejema se v družbo rojake od 16. do 45. leta. Društvo je na dobri finančni podlagi ter vpljudno vabi k pristopu.

DOSLUŽENCI

Predsednik Josip Lozar, podpredsednik Andrew Lekšan, tajnik John Kimo, 5345 Spencer Ave.; blagajnik Jos. Markovič, 1376 E. 43rd St.; zapisnikar Frank Kuhar. Nadzorniki: Frank Kuhar, Frank Virant, Andrew Lekšan; zastavonoša Jos. Skully, Zdravnik Dr. Kern, Dr. Oman, Dr. Perme. Društvo plačuje \$3.00 bolniške podpore na teden in \$75.00 usmrtnine. Društvo priredi časten pogreb za vsakim umrlim članom. Več se lahko pove pri tajniku ali pa pri vsakem članu. Mesečina je samo \$1.00. Društvo zbora vsako četrto nedeljo v mesecu ob 9. uri popoldne v S. N. Domu. Vabijo se rojake od 16. do 45. leta za pristop.

SLOVENIJA

Predsednik Louis Tomšič, 3846 St. Clair Ave.; podpredsednik Josip Derenda; tajnik Josip Derenda, 5334 Spencer Ave.; zapisnikar Andrej Že-

leznik, blagajnik John Fortuna. Nadzorni odbor: Matevž Vihtelč, Jakob Grošelj, Leopold Ardigal. Društvena zdravilnica Dr. F. J. Kern in Dr. L. J. Perme. Društvo zbora vsako prvo nedeljo v mesecu v S. N. Domu (staro poslopje).

SLOVENSKO KATOLIŠKO PEVSKO DRUŠTVO LIRA

Predsednik Anton Skulj, 1099 E. 71st St.; podpredsednik in pevovodja Peter Srnovršnik, 6127 St. Clair Ave.; tajnik Ignacij Zupančič, 6708 Bonna Ave.; blagajnik John Sever. Nadzorniki: John Zupanc, Mary Sterk, Rudi Polc. Zastopnik združenih društev Anton Skulj in Mary Wolf. Duhovni vodja Rev. E. J. Ponikvar; kolektor Frank Švigel. Seje vsak drugi torek v mesecu, pevske vaje v torek, četrtek in soboto ob 7.30 zvečer. Kdor ima veselje za petje, je prosen, da se priklasi.

SV. JOŽEFA. (SAMOSTOJNO)

Predsednik Frank Koren, 1583 E. 41st St.; podpredsednik Josip Laurič, 7108 St. Clair Ave.; tajnik John Germ, 1089 E. 64th St.; blagajnik Josip Erbežnik, 6215 Carl Ave.; zapisnikar Anton Bolka, 509 E. 143rd St.; zastopnik Frank Košmerlj, 455 E. 152nd St., Collinwood. Nadzorniki: John H. Urban, Anton Zakrajšek in Frank Zakrajšek. Zdravnik Dr. J. M. Seliskar. Društvo zbora četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v S. N. Domu, soba št. 3 (stara poslopje).

SLOVENSKI LOVCI SV. EVSTAHIIJA

Predsednik Frank Aupič, podpredsednik Rudolph Orli, tajnik Henry Kranz, 6113 St. Clair Ave.; blagajnik Frank Lušin, 387 E. 163rd St. Nadzorniki: John Renko, John Kadunc in Frank Lesar. Zastavonoša Frank Podipeec, pomagajo Josip Komini; vratar John Morel. Zdravnik Dr. F. J. Kern. Zastopnik kluba društev S. N. Doma Frank Aupič. Društvo zbora je tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri popoldne v Grdinovi dvorani, soba št. 3.

SV. KATARINA, ŠT. 29 ZSZ

Predsednica Mary Zupančič, podpredsednica Ursula Lovšin, tajnica Mary Vidmar, 5433 Homer Ave.; blagajničarka Mary Krajc, zapisnikarica Rose Grebenc. Nadzornice: Frances Antončič, Ana Švigel, Florence Aupič; rediteljica Frances Drobnič; zdravnik Dr. Kern in Dr. Oman; zastavonoša Frank Grebenc. Seje se vsrde drugi ponedeljek v mesecu v S. N. Domu, soba št. 4 (stara poslopje).

SV. ANTONA, ŠT. 138 C. K. OF O.

Predsednik Anton Skulj, podpredsednik John Hrovat, finančni tajnik Anthony Skully, 1063 Addison Rd.; tajnik-zapisnikar Josip Perpar, 5905 Frosser Ave.; blagajnik Ignacij Stepic, redar Anton Gregorič, vratar Steve Primoz. Društvene seje se vsrde tretji ponedeljek v mesecu, v stari šoli sv. Vida ob 7.30 zvečer.

SV. JOŽEFA, ŠT. 146 KSKJ

Predsednik Josip Kenik, 3536 E. 110th St.; podpredsednik Josip Plut, prvi tajnik Dominik Blatnik, 3550 E. 81st St.; drugi tajnik John Kaplan, zapisnikar John Zimmerman, blagajnik Matt Zupančič, 3549 E. 81st St. Nadzorniki: V. Volcansek, John Kužnik, Josip Lekan ml., zastopnika za S. N. Dom v Newburgu John Kužnik in John Peskar. Seje se vsrde prvo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne. Društveni zdravnik je Dr. Anthony J. Perko.

LOŽKA DOLINA

Predsednik Frank Baraga, 1102 E. 64th St.; podpredsednik Frank Truden, tajnik John Žnidaršič, 6617 Schaefer Ave.; blagajnik in zapisnikar John Spech Jr., moršal Mike Trebec. Računski nadzorniki: John Krašovec, John Mlakar in Joe Žnidaršič. Društvo zbora četrto soboto v mesecu v S. N. Domu, soba št. 4, ob 7. uri zvečer. Društvo plača \$200 usmrtnine in \$1.00 dnevne bolniške podpore za \$1.00 mesečne. Sprejema nove člane od 16. do 30. leta s prosto pristopnino in zdravniško preiskavo, ter nadalje do 45. leta s prosto pristopnino.

SV. ANTONA PADOVANSKEGA V NEWBURGU

Predsednik Louis Gilha, podpredsednik Josip Globokar, tajnik Louis Hočevar, 9914 Elizabeth Ave.; zapisnikar Anton Russ, blagajnik Frank Marinič, nadzorniki: Frank Perko, Frank Novak Sr. in Frank Glavič. Zastopniki za S. N. Dom v Newburgu: Dominik Blatnik in Anton Russ. Zastopniki za S. N. Dom v Maple Heights: Louis Hočevar, zdravnik Dr. A. J. Perko. Društvo zbora četrto nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v S. N. Domu na 80. cesti, v spodnji dvorani št. 2. Društvo plačuje \$6.00 tedenske podpore za 50 centov mesečnega asesmenta.

SV. VIDA, ŠT. 25 KSKJ

Predsednik Anton Skulj, 1099 E. 71st St.; tajnik Anthony J. Fortuna, 1093 E. 64th St.; Ignacij Sepic, blagajnik; Josip Ogriin, 9020 Parmelee Ave., bolniški obiskovalec. Zdravniki: Dr. Seliskar, dr. Oman, dr. Perme. Društvo zbora je vsako četrto nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani ob 1. popoldne. Asesment se pobira na seji samo od 10. popoldne do 3. popoldne. V društvo se sprejemajo člani in članice od 16. do 55. leta. Zavarujete se lahko za 20-letno zavarovanje ali za do smrti do \$250 do \$2,000. Bolniška podpora je \$7 ali \$14 na teden. V slučaju bolezni se na bolnik javi pri tajniku, da dobi zdravniški list in kartico in se na ravno po društvenih pravilih v društvo se sprejemajo tudi otroci do 16. leta.

SAMOSTOJNO KAT. POD. SV. ALOJZIJA V NEWBURGU

Predsednik John Vidmar, 3566 E. 81st St.; podpredsednik Anton Globokar, prvi tajnik John Rogelj, 3556 E. 80th St.; drugi tajnik Jakob Resnik, blagajnik; Andrej Slak, 7713 Isler C.; nadzorniki: Frank Zupančič, Josip Maver in Frank Mulh. Zastopnika za S. N. Dom: Josip Maver in John Kic. Društvo sprejema nove člane od 16. do 45. leta. Zbora vsako četrto nedeljo v mesecu v Slov. Narodnem Domu v Newburgu.

SLOVENSKI NARODNI DOM V NEWBURGU

Centenemu oblistu se naznanja, da se oddajajo v našem dvoranu kuhinjo za razne prilike, kakor po-

roke, društvene veselice in razna zborovanja. Primerno nizke cene. Direktorij za leto 1930: Josip Lekan, predsednik; Andrej Slak, podpredsednik; Florian Cesar, tajnik; Frank Kužnik, blagajnik; Louis Supan, zapisnikar. Nadzorniki: Josip Plut, Louis Ferfolia, Josip Košak. Direktorji: Rev. J. J. Oman, Matt Zupančič, Mike Vrček, Rudolf Novak, Domen Blatnik, John Rogelj, Josip Vrček in Frank Sever. Mesečne seje direktorjev in društvenih zastopnikov se vsrde drugi torek v mesecu ob 7. uri zvečer.

CARNIOLA TENT, ŠT. 1288 T. M.

Predsednik Joseph Babnik, podpredsednik Joseph Sušnik, tajnik John Tavcar, 903 E. 73rd St.; blagajnik Joseph Skuk, 6436 St. Clair Ave.; zapisnikar Feliks Štrumbelj. Računski nadzorniki: Anton Zupan, Ignacij Luznar in Ivan Avsec. Bolniški odbor: Joseph Mayer, Frank Strojina, John Tony. Veselčni odbor: Frank Strojina, Joseph Mayer in Valerio O. Ogriin. Vratar Frank Kastrevc, zdravnik dr. M. F. Oman in dr. F. J. Kern. Društvene seje vsako četrto nedeljo ob 9. uri popoldne v Slovenskem Nar. Domu, dvorana št. 1.

SLOVENSKI NARODNI DOM Maple Heights, O.

Predsednik Vincent Zimšek, podpredsednik Anton Gorenc, tajnik Andrew Režin, blagajnik Frank Legan, zapisnikar Louis Simončič. Nadzorniki: Martin Martinšek, Louis Kastelic in Ludvig Vrček. Direktorji: Josip Legan, Louis Lipoglavšek, Frank Vrček, Mike Femec, Vincent Hrovat, Frank Gorše, John Hrovat, Anton Fink. Seje se vsrde vsako drugo nedeljo v mesecu ob 7. uri zvečer na 15901 Raymond St.

SAM. POD. DRUŠTVO ŽUŽEMBERK

Predsednik Louis Roj, 1269 Norwood Rd.; podpredsednik Frank Jerič, tajnik John Ubič, 1426 E. 55th St.; pomožni tajnik John Jakšič, 1045 E. 67th St.; blagajnik Joseph Šlogar, 1149 E. 63rd St.; zapisnikar Rok Šprajc, 5516 Carry Ave. Zdravnik dr. Kern in dr. Perme. Seje se vsrde vsako prvo sredo v mesecu v S. N. D. na St. Clair Ave., staro poslopje, soba št. 3.

CARNIOLA HIVE, ŠT. 493 T. M.

Jennie Dolenc, predsednica, 549 E. 140th St.; Julia Brezovar, tajnica, 1173 E. 60th St.; Frances Zugel, finančna tajnica, 6308 Carl Ave.; zdravnik dr. F. J. Kern in dr. M. F. Oman. Seje se vsrde prvo sredo v mesecu v S. N. Domu, št. 1, novo poslopje. Asesment se pobira tretjo sredo v mesecu, v sobi št. 3, staro poslopje, ob 6. do 8. zvečer, in 25. v mesecu v spodnji dvorani.

SRCA MARIJE (stara)

Predsednica Julia Brezovar, podpredsednica Mary Grdina, prva tajnica Mary Hočevar, 1206 E. 74th St., Tel. Penn. 1151; druga tajnica Mary Bradac, 1153 E. 167th St., Tel. Kenmore 1711-W; blagajnica Katarina Perme. Zdravniki: dr. Seliskar, dr. Oman in dr. Perme. Seje četrte četrte v mesecu v stari šoli sv. Vida, ob 7.30 zvečer.

Škof se odpovedal radi katoličanstva

Lexington, Ky., 30. aprila. — Rt. Rev. Almon Abbott, škof episkopalne cerkve, se je odpovedal svojemu uradu in službi, ker je cerkveni zbor opustil pastorja Velasco vsake krivde, ker se je slednji poročil s katoliškim dekletom. Škof je izjavil, da se nikakor ne strinja s končno razsodbo cerkvenega zbora in da se čuti užaljenega v svojem dostojanstvu.

MALI OGLASI

Izučen mesar
išče delo. Vpraša se na 6032 Glass Ave. (102)

Stanovanje
obstoječe iz petih sob, se da v najem, zgorej. 4905 St. Clair Ave. Cena samo \$20.00 mesečno. Tel. Kenmore 1894—W. (103)

Soba
se da v najem za enega fanta. Vprašajte na 6019 Bonna Ave. (102)

Barvamo hiše
in tudi popravljamo, kar spada v to stroko. Se ysem slovenskim rojakom prav topla priporočamo,
L. Feliks Germ
1036 E. 69th St.
Izvrstno delo in vselej prav nizke cene.

Hiša naprodaj
cena samo \$4700.00. Hiša ima 7 sob, kopališče. Prva vkunžba \$2400. Hiša se nahaja na 72. cesti in St. Clair Ave. McKenna, 1383 E. 55th St. Tel. Henderson 5282. (102)

Slovenska mesnica
največja v Clevelandu, kjer lahko kupite meso veliko ceneje kot kje drugje. Najfinše svežinsko meso, klobase, šunke, plečeta in kar poželite. Vedno sveže, točna postrežba rojakom in nizke cene. Se priporočam
Martin Frank
St. Clair Market stojnica 18—20. (Thu.)

Trgovina
z drobnarijo, spominki in darili naprodaj. Rent \$35.00 na mesec, blago, oprema in vse drugo vredno \$1500. Se prodaja radi smrti za \$900.00. Človek, ki ima par sto dolarjev več, lahko precej razširi trgovino. Mrs. E. M. Philipps, 1391 Bonnevieu, Lakewood, O. Vzemite Detroit Ave. karo.

Soba
se da v najem za enega ali dva fanta. Kopališče na razpolago. Tudi garaža se dobi v najem. 392 E. 73rd St. (103)

Soba
se da v najem poštenemu dekletu ali pa ženi. 6822 Edna Ave. (103)

Naprodaj
je hiša za eno družino, 4 sobe, garaža, in lot zraven. Nahaja se na Nicholas Ave. Proda se za \$4000. Za podrobnosti vprašajte pri B. Hribar, 954 E. 144th St. Tel. Glenville 2500 (102)

Naprodaj je
hiša na 1128 E. 66th St., za dve družini, moderna, ima 6 sob, kopališče spodaj, 5 sob in kopališče zgorej. Garaža za dva avtomobila, velik lot. Vprašajte zgorej ali pa na 1105 E. 148th St. (102)

Avto naprodaj
Cadillac coach. Poceni. Povez se na 1136 Norwood Rd. (Apr. 29, May 1. 3.)

SE NI TREBA
nič ženirati. Le pridite veseli v našo trgovino. Je ravno taka postrežba kot pri tujcih, cene so pa zelo zmerne. Se vam priporočam
M. VRANEŽA
17105 Grovewood Ave. (Thu.)

WILLOW FARMS DAIRY
1172 Norwood Rd.
MLEKO, SMETANA, SIR,
SUROVO MASLO
za dobro postrežbo, pokličite
ENDicott 3457 (Thur.x)

GRDINA'S SHOPPE
Popolna zaloga oblek in vse opreme za nove in stare družice
Beauty Parlor
Vedno najmodernejši ženski klobuki.
Trgovina zaprta vanki sredo pop. akcij celo leto.
6111 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 7112 (M. Thu. S.)

PRVI SLOVENSKI PLUMBER
J. MOHAR
6521 ST. CLAIR AVE.
Če hočete delo poceni in pošteno, pokličite mene.
Randolph 5188 (Thu. F.)

A. J. Budnick & Co.
ZANESLJIVI PLUMBERJI
Se priporočamo stari in novim oddajalcem za vsakovrstna plumberska dela, za napeljavu kurjave, kopanje kanalov in enako.
Točna postrežba! Zmerne cene!
6707 St. Clair Ave.
Tel. Randolph 3289
Stanovanje telefon: KEmore 0238-M (Thu. F.)

Slovenska mesnica
največja v Clevelandu, kjer lahko kupite meso veliko ceneje kot kje drugje. Najfinše svežinsko meso, klobase, šunke, plečeta in kar poželite. Vedno sveže, točna postrežba rojakom in nizke cene. Se priporočam
Martin Frank
St. Clair Market stojnica 18—20. (Thu.)



PRVI PEVSKI KONCERT

PRIREDIJO POZNANE PEVKE ZA COLUMBIA GRAMOFONSKO DRUŽBO

Josephine Lausche in Mary Udovich

POD VODSTVOM
DR. WILLIAM J. LAUSCHE
V SOBOTO, 3. MAJA
OB 8. URI ZVEČER
v dvorani Slovenskega Narodnega Doma
V GIRARD, OHIO

Na programu je štirinajst krasnih slovenskih pesmic, med njimi najnovejše slovenske pesmice. Pevke spremlja dr. William J. Lausche in znameniti Hojer orkestar.
Rojaki iz Girarda, Niles, Warren in iz drugih bližnjih naselbin države Ohio, kot zlasti tudi rojaki iz Sharon in Farrell, Pennsylvania, so vljudo vabljeni k obilni udeležbi.
Lep umetniški užitek čaka vsakogar, kdor se udeleži. To je prvi nastop naših pevk izven Clevelanda. Po koncertu se vsi ples. Igral bo Hojer orkestar. K obilni udeležbi ste prav prijazno vabljeni.

COLLINWOOD DRY CLEANING & DYEING CO.
LEO KAUSEK in FRANK KOVACH
lastnika.
Fino čiščenje, likanje in popraviljanje oblek
15210 SARANAC RD. GLenville 4746

VABILO
na
PLESNO VESELICO
ki jo priredi
društvo sv. Cecilije, št. 37 S. D. Z.
V SOBOTO, 3. MAJA
ob 7:30 zvečer
V SPODNJI DVORANI SLOV. NAR. DOMA
6417 St. Clair Ave.
Vabljeni so cenjeno občinstvo, vabljeni so člani in članice Slovenske Dobrodelne Zveze. Veselica bo nekaj posebnega. Kalistrova godba, veste vsi, da je izvrstna. Članice bodo škrbele, da boste vsi, ki boste prišli, dobro postreženi. Vse vljudo vabi
ODBOR

Jos. Demshar in Sin
STAVBENIKA
548 E. 123rd St. Eddy 1693-R.
Bliza se pomlad in čas za gradnjo novih hiš. Mi vam postavimo hišo na lot, samo ako imate lot plačan in vam tudi preskrbimo denar. Priporočamo se tudi za vsako popravilo, naj bo delo veliko ali majhno. Cene so zmerne in točna postrežba.
Pokličite nas: Eddy 1693-R

SAMO ZA EN LAS

Spisal GABARIOU

za "Ameriško Domovino"
A. SAPEC.

"Da," je rekel Boiskoran tiho, "to je usoda."

"Pa to ni vse," je nadaljeval državni pravdnik ter povzdignil svoj glas. "Ko sem vas zasliševal, ste priznali, da vas snoči od osmih do polnoči ni bilo doma. Vprašal sem vas, kje ste bili in kaj ste počeli, toda vi mi na to niste hoteli dati odgovora. Ko sem le silil v vas, ste povedali nesresnico. Ponoviti moram, da so vas snoči videli tudi Ribot, Gaudri in stara žena Korta. Že samo te okoliščine zadostujejo.

Čemu mi ne bi povedali, kaj ste delali one štiri ure? Pravite, da ste nedolžni. Torej pomagajte mi dokazati to nedolžnost. Govorite in povejte mi, kaj ste počeli med osmo uro in polnočjo."

Boiskoran ni imel časa odgovoriti, kajti spodaj na dvorišču se je začelo razburjeno kričanje. Takrat se je pojavil v sobi orožnik, zelo razburjen, in, obrnivši se k državnemu pravdniku, je rekel:

"Gospodje, na dvorišču je nekaj sto kmetov, moških in žensk, ki groze gospodu Boiskoranu. Nekateri izmed njih so oboroženi z gnojnimi vilami, najbolj pobešnele pa so ženske. Jaz in moj tovariš sva naredila vse, kar je bilo v najini moči, da bi jih pomirila."

In prav takrat se je zaslišalo, kakor bi hotelo podkrepiti resničnost orožnikovih besed, spodaj na dvorišču glasno vpitje: "V reko z Boiskoranom, Uto pimo požigalca!"

Državni odvetnik je vstal in rekel orožniku:

"Pojdite dol in povejte ljudem, da oblast pravkar zaslišuje obdolženca, da naj se ljudje mirno razidejo, če pa ne ubogajo, bodo imeli z mano opravka."

Orožnik je odšel. Boiskoran pa je smrtno prebledel, ter zamrmral:

"Ti nesrečni ljudje verujejo, da sem jaz kriv."

"Da," je rekel državni pravdnik, ki je slišal obdolženčeve besede, "in vi bi jim ne zamerili njihove jeze, če bi vedeli, kaj vse se je zgodilo."

"Kaj?"

"Dva gasilca iz Sauvaterre, izmed katerih je bil eden oče petih nepreskrbljenih otrok, sta zgorela v plamenih. In dva druga, neki kmet iz Breše, in neki orožnik, ki sta jih hotela rešiti, sta dobila tako hude opekline, da je njuno življenje zdaj v nevarnosti."

Boiskoran ni na to ničesar rekel.

"In vi ste tisti," je nadaljeval državni pravdnik, "ki ga dolže vse te strašne nesreče. Vidite torej, kako važno je za vas, da nam vse odkritosrečno poveste,

"Oh, kako morem storiti to!"

"Če ste res nedolžni, ni ničesar lažjega nego to. Povejte nam, kje in kako ste prebili snoči svoj čas."

"Povedal sem vam vse, kar sem mogel."

Državni pravdnik je polno minuto nekaj premišljeval, nato pa rekel:

"Pazite se, gospod Boiskoran: dati vas bom moral zapreti."

"Torej storite tako."

"Vašo aretacijo bom moral odrediti takoj in poslati vas bom moral v ječo v Sauvaterre."

"Prav."

"Torej priznavate?"

"Jaz priznavam, da sem žrtev nečuvne kombinacije okoliščin: jaz priznavam, da ste vi v svoji pravici in da se gotove stvari lahko razjasnijo samo s pomočjo Previdnosti, toda prisegam pri vsem, kar mi je sveto, da sem nedolžen."

"Dokažite to!"

"Oh, kaj mislite, da ne bi tega

storil, če bi mogel?"

"Torej, prosim vas, oblecite se, gospod, in sledite orožnikom."

Brez besede je stopil Boiskoran v svojo oblačilnico, kamor mu je sledil njegov sluga, ki je nesel za njim obleko. Državni pravdnik je imel tako popolno glavo vsega tega, kar je v zadnjih trenutkih doživel, da je za hip pozabil svojega jetnika. Stari Anton je izkoristil to ugodno priliko.

"Gospod," je zasepetal svoje-mu gospodarju v uho, ko ga je pomagal oblačiti.

"Kaj?"

"Tiho! Ne govorite tako glasno! Okno je odprto. Do tal je samo kakih dvajset čevljev, in tla spodaj so mehka. Spodaj je okence kleti, v kateri se lahko skrijete. Do obali je samo pet milj in jaz vam pripravim dobrega konja, ki vaš bo čakal pri vratih parka."

Na Boiskoranovih ustnahn se je pojavil trpek usmev:

"Kaj tudi ti, moj stari prijatelj, tudi ti misliš, da sem kriv?"

"Molčite zdaj. Jaz sem za vse odgovoren. Komaj dvajset čevljev je od tal. V imenu vaše matere —"

Toda mesto da bi mu odgovoril, se je Boiskoran obrnil ter poklical državnega pravdnika. Ko je slednji stopil v sobo, mu je Boiskoran dejal:

"Poglejte to-le okno, gospod! Jaz imam denar, hitre konje in morje je oddaljeno samo pet milj od tu. Kriv človek bi ušel, če bi bil na mojem mestu. Toda jaz ostanem, kjer sem, ker sem nedolžen."

Tukaj je bil končno tudi Boiskoran v pravem. Nič ne bi bilo lažjega zanj kot skočiti z okna, priti na vrt ter zasesti konja, kakor mu je svetoval stari služabnik. Toda, kaj potem? Tudi če bi se mu beg posrečil, kaj bi postalo iz njega? Njegov beg bi si tolmačili kot njegovo krivdo.

"Prav, gospod," je rekel državni pravdnik, "tudi ta okoliščina bo prišla tekom obravnave na dan."

Čisto drugače pa sta mislila državni odvetnik in pisar. Državni pravdnik je bil preveč zamisljen in zaposlen s svojo dikcijo, da bi opazil to, kar sta opazila ta dva, da je namreč obtoženc smatral vse to najprej za slab dovtip, da je postal potem razjarjen, nakar pa se ga je polastil očitno velik strah. Toda končno se je nekoliko obvladal in se zbral.

"Pri vsem tem mora biti nekaj posebnega," je zamrmral pisar Mešinet. Državni odvetnik ni rekel ničesar, toda ko je stopil iz sosedne sobe Boiskoran, popolnoma oblečen in pripravljen, da odide, je državni odvetnik dejal:

"Še besedo, gospod."

Ubogi mož se je priklonil. Bil je bled, toda imel se je popolnoma v oblasti.

"Pripravljen sem, da vam odgovorim," je rekel.

"Današnjega zasliševanja ne smete nikomur zameriti. Če vso stvar prav premislite, morate priznati, da so vsi dokazi proti vam."

"To tudi sam le predobro vidim."

"Če bi bili vi porotnik, se ne bi pomišljali, proglasiti krivim obtoženca na podlagi takih dokazov."

"Ne, gospod."

Državni odvetnik se je sklonil naprej na stolu, na katerem je sedel, in vprašal:

"Pa tega vendar ne mislite resno?"

Boiskoran je zmajal z glavo in rekel:

"Jaz vam govorim brez najmanjšega upanja, da bi vas pre-

pričal, toda popolnoma resno. Ne, jaz ne bi proglasil krivim moža, ki dosledno zatrjuje svojo nedolžnost in jaz ne vidim nobenega povoda za zločin, katerega se mu hoče naprtiti. Zato vas vprašam, kako naj bi jaz, ki se mi je sreča vedno smehljala, jaz, ki se imam poročiti z eno najlepših in najbogatejših deklic, katero tudi resnično in globoko ljubim, torej kako naj bi jaz zažgal Valpinson in poskusil umoriti grofa Klavdija?"

Državni pravdnik je komaj prikrival svojo nevoljo, ko je videl, da se je odvetnik vmešal v stvar. Posluživši priliko, da se vmeša, je dejal:

"Vam je dalo povod sovraštvo in maščevanje, gospod. Vi sovražite grofa in grofico. Nikar ne protestirate, ker vam ne bo to ničesar pomagalo. To vsakdo ve in to ste mi sami priznali."

Boiskoran je še bolj prebledel, nato pa odvrnil:

"Tudi če bi bilo temu tako, ne vidim povoda, da izrabljate zupanje prijatelja, po vaši izjavi, katero ste dali, ko ste prišli sem, da zdaj preneha vse prijateljstvo. Toda, da povem resnico: jaz vam nisem nikoli rekel, da ju sovražim. Ker se niso moja čustva napram njima prav nič izpremenila, zato vam lahko dobesedno ponovim, kar sem rekel. Rekel sem vam le, da je grof siten sosed, ki se vse preveč poteguje za svoje pravice. Kar pa se tiče grofice, sem rekel — pol resno in pol v šali — da tako perfektna oseba, kakršna je ona, ni po mojem okusu in da bi se jaz počutil nesrečnega, če bi bila moja bodoča žena taka brezmadežna Madona, kot je ona."

"Torej je bil to edini vzrok, da ste nekoč pomerili s puško na grofa? Ali veste, da bi dotičnega dne skoro postali morilec?"

"Moje takratno razburjenje je bilo manjše, kakor se je zdelo," je odvrnil Boiskoran. "Jaz spoštujem grofov značaj. Zato mi je tem hujše, ker me je on obdolžil tako strašnega zločina."

"O, saj vas ni on obdolžil tega dejanja," se je vmešal odvetnik. "Baš nasprotno: on je bil prvi, ki vas je odločno zagovarjal in branil."

Ne glede na skrivna znamenja, ki mu jih je dajal državni pravdnik, naj molči, je odvetnik nadaljeval:

"Toda to nima žalibog ničesar skupnega s silo dokazov, ki so se nakupičili proti vam. Če vztrajate pri svojem trdovratnem molku, se morate pripraviti, da boste obsojeni v dolgoletno ječo. Če pa ste nedolžni, čemu ne bi torej pojasnili stvari? Kaj čukate? Na kaj upate?"

"Jaz ne upam ničesar."

Mašinet je med tem končal svoj uradni zapisnik.

"Zdaj moramo oditi," je rekel Galpin.

"Ali smem napisati par vrst svojemu očetu in materi?" je vprašal Boiskoran. "Oba sta že stara in ta novica ju utegne ubiti."

"Nemogoče," je rekel državni pravdnik.

Nato se je obrnil k slugi Antonu in rekel:

"Zdaj bomo zapečatili vrata te sobe in vi boste morali paziti na te pečate. Menda so vam znane vaše dolžnosti, kakor tudi kazni, ki vas bo zadela, če ne ostanete tu vse tako, kakor smo pustili. Sedaj pa še to: kako naj gremo nazaj v Sauvaterre?"

Po dokaj dolgotrajnem posvetovanju je bilo sklenjeno, naj se gospod Boiskoran odpelje v svoji lastni kočiji, spremljan po enem orožniku. Odvetnik, državni pravdnik in pisar pa bodo sedli v županov koleselj, katerega bo vodil Ribot, ki je bil zelo razjarjen, ko je videl, da je pod nadzorstvom orožnikov.

"Torej pojdemo," je rekel državni pravdnik.

Boiskoran je šel počasi po stopnicah; vedel je, da je dvorišče polno ljurstva, ki je napram njemu sovražno razpoloženo, in pričakoval je, da bo sprejet z vpitjem in grožnjami. Toda motil se je. Orožniki so

imeli množico tako v oblasti, da ni bilo slišati niti enega klica. Ko pa je stopil Boiskoran v svojo kočijo in so konji potegnili, se je zaslišalo kričanje in poleg kočije je padlo na tla nekaj kamnov.

Boiskoran se je naslonil v kot kočije ter zaprl oči; tako je nepremično sedel in ždel, dokler ni kočija zapeljala na dvorišče jetnišnice v Sauvaterre. Na pragu je stal jetničar Blangin, ki se je zadovoljno smehljalo ob misli, da je dobil v svoje varstvo tako odličnega jetnika.

"Dal vam bom najboljšo sobo, ki jo premoremo," je dejal Boiskoranu, "toda najprej moram izročiti orožnikom potrdilo, da sem vas res sprejel v svoje varstvo in vpisati vas moram v knjigo." Ob teh besedah je zel s polico debelo knjigo ter zapisal vanjo ime Jakoba de Boiskorana pod im'e Trumenca Seminota, potepuha in klateža, ki je bil nekaj dni prej aretiran, ker so ga

zalotili v nekem tujem vrtu. Zdaj je bilo vse končano. Jakob Boiskoran je bil jetnik, katerega je bilo treba imeti zaprtega v strogi samoti.

DRUGI DEL

I.

Hiša Boiskoranove rodbine, t. j. hiša št. 216 Vseučiliška ulica, je bila navadna hiša, kakršnih je mnogo v Parizu. Pred hišo je bilo majhno dvorišče, zadaj majhen vrt. Kakor pa je izgledala ta hiša na zunaj skromna, toliko sijajnejša in razkošnejša je bila njena notranjščina.

Posebno razkošno je bil urejen salon, kjer je grofica sprejemala svoje goste. Vsak kos pohištva je imel svojo zgodovino.

Gospodar te hiše, markiz de Boiskoran, je bil ob tem času star svojih šestdeset let, toda še vedno čil, zdrav in prožen ter popoln aristokrat.

Leta 1845 je dosegel višek svoje slave z govorom glede javnih shodov, ki ga je imel v dr-

žavni zbornici. Bil je prepričan monarhist. Nato pa je opustil politiko ter se vdal brezdelju in prepustil vso skrb in vodstvo svoji ženi. Karkoli se ga je poslej vprašalo, je imel na vse samo en odgovor:

"Vprašajte mojo ženo."

Ko je grof baš pregledoval neke dragocene porcelan, katerega je tiste dni kupil, so se odprla vrata in vstopila je grofica, z nekim modrim listom v roki. Grofica je bila svojih šest ali osem let mlajša od svojega moža, toda navidezno je izgledala starejša.

kakor je bila.

Ko je vstopila v sobo, je bila tako razburjena, da je grof to njeno razburjenost opazil in vprašal:

"Kaj pa je? Kaj se je pripetilo?"

"Velika nesreča."

"Ali je morda Jakob umrl?" je vzkliknil stari grof.

Grofica je odmajala z glavo: "Ne. Morda je še kaj strašnejšega."

Stari mož se je sesedel v naslonjač.

(Dalje sledi)

ENDicott 2252

ENDicott 2252

KREMZAR FURNITURE

6108 St. Clair Ave.

IMAMO ZASTOPSTVO SAMO ZA
VICTOR RADIO IN VICTOR PLOŠČE

Ali zares poznate vašo cigareto?

VI STE NATANČNI glede drugih stvari, ki so v temnem stiku z vašo osebnostjo. Kaj pa cigarete? Na razpolago je na stotine vrst tobačnih listov. Kakšne vrste cigarete kadite?

Če kadite Camels, kadite najbolj izbran tobak, kar ga raste. Slavna Camel mešanica temelji na uporabi tobaka najvišje kakovosti. Edino od njega lahko pričakujete ono gladko, bogato rahlo milobo ter ta duh in aromo, ki je v taki dovršenosti v Camels.

Mi kupujemo pravi tobak . . . najbolj izbrane nežne liste turškega in domačega. V namakanju in pripravljanju se poslužujemo najbolj modernih in znanstvenih načinov. In nam edinim je znana čudovita Camel mešanica.

Zato zamore Camel ustvariti resničen cigaretni užitek več milijonom kot jih je kdaj izkazalo svojo naklonjenost drugim cigaretam.

Ne odrecite si razkošja

CAMELS